

ת"פ 27006/05/16 - מדינת ישראל נגד מואייד עליאן, אחמד עלייאן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 16-05-27006 מדינת ישראל נ' עליאן ואח'

לפני כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא

המאשימה מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד יצחק וינר

נגד

הנאשמים

1. מואייד עליאן

2. אחמד עלייאן

ע"י ב"כ עו"ד עיסא מוחמדיה

פסק דין לנאשם 2

כללי

1. הנאשם 2 (להלן: "הנאשם") ביצע עבירת סיוע לפריצה לבניין שאינו דירה וגניבה, ואשמתו בעבירות אלה נקבעה על בסיס הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן.

ביום 21.3.16 בשעה 18:00, הגיעו הנאשמים שהם אחים, למחסן השייך למסעדה, זאת באמצעות רכבה של אחותם. נאשם 1 היה מצויד בלום. הנאשם הסיע את נאשם 1 למקום כשהוא יודע כי בכוונת הנאשם 1 לגנוב מהמקום. כשהגיעו למסעדה, נאשם 1 ירד מהרכב וניגש למחסן, בעוד הנאשם ישב ברכב ותפקד כתצפיתן. נאשם 1 ניגש למחסן, הכניס את הלום מתחת למנעול, שבר אותו ופתח את דלת המחסן. הנאשם 1 נכנס למחסן, גנב ממנו שני ארגזי דגים ששווים כ- 2,000 ₪, העבירם לרכב בו נהג הנאשם והם עזבו את המקום. בהמשך נסע הנאשם 1 לבית לחם ומכר את הדגים.

2. הצדדים הציגו הסדר טיעון לפיו כתב האישום תוקן, הוסכם כי הנאשם יודה במיוחס לו ותקבע אשמתו. עוד הוסכם כי יוכן תסקיר מבחן בעניינו של הנאשם, שיתייחס, בין היתר, לשאלת ההרשעה. המאשימה הודיעה כי עמדתה להרשעת הנאשם. לא נערכה הסכמה לעניין העונש.

3. בעניינו של הנאשם הוגשו שני תסקירי שירות מבחן. תסקיר ראשון מיום 10.4.19 מלמד כי הנאשם בן 22, נשוי ובאותה עת אב לתינוק אחד, גר עם משפחתו, בוגר 11 שנות לימוד וכיום בעל עסק לשליחויות. שירות המבחן תיאר את נסיבות חייו של הנאשם ומורכבות משפחתית שעמה התמודד מגיל צעיר. הנאשם משקיע מאמצים בפרנסת משפחתו ומביע שאיפה לקיים אורח חיים תקין ולהימנע מעבירות נוספות.

הנאשם הכחיש לפני שירות המבחן כי ידע על מעשיו של אחיו במסגרת העבירה, וטען כי התבקש על ידי אחיו להסיעו למקום. שירות המבחן התרשם מתחושת קורבנות של הנאשם בנוגע להעמדתו לדין ומקושי שלו לקבל אחריות על ביצוע העבירה, תוך טשטוש חלקו והשלכת אחריות על התנהגותו על גורמים חיצוניים. עם זאת התרשם שירות המבחן מקיומה של מתיחות שאינה מדוברת בתחום המשפחה ומתחושת ניצול של הנאשם על ידי אחיו. הנאשם הופנה לקבוצה טיפולית והתבקשה דחייה של הדין כדי לעקוב אחר השתלבותו בה. הדיון נדחה בהתאם להמלצה.

עמוד 1

4. תסקיר משלים מיום 7.8.19, מלמד כי הנאשם הגיע לשבעה מתוך עשרה מפגשים של הקבוצה, התקשה לשתף פעולה ובחר להציג מצג חיובי ומתפקד בלבד על אודות חייו, ללא חשיפת המורכבות או ההתמודדות המתגרת. במהלך תקופת הדחייה נולד לנאשם בן נוסף והוא המשיך לעבוד שעות רבות לפרנסת משפחתו ושמר על עצמו מפני סיכונים מיותרים. שירות המבחן התרשם כי מדובר בבחור צעיר המתנהל בדרך כלל באופן תקין ויצרני ומביע שאיפה להמשיך קיום אורח חיים נורמטיבי, תוך שמשיקע כוחותיו בתפקוד תעסוקתי ומשפחתי תקין. לפיכך, ולנוכח העובדה כי הנאשם עומד לראשונה לדין כבגיר וכן לאור שיתוף הפעולה שלו ככל יכולתו עם שירות המבחן ואי פתיחה של תיקים נוספים, הומלץ להימנע מהרשעת הנאשם כדי למנוע פגיעה אפשרית בעתידו התעסוקתי ולגזור עליו 250 שעות שירות לתועלת הציבור.

5. חוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 30.4.19 מלמדת כי הנאשם כשיר לרצות עונש זה.

6. ב"כ המאשימה ביקש להרשיע את הנאשם, לקבוע בעניינו מתחם עונש הולם שבין ארבעה לשמונה חודשי מאסר ולגזור עליו ארבעה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, מאסר מותנה, קנס והתחייבות. בטיעונו הודגשו התכונן המוקדם שנדרש לצורך ביצוע העבירה, הפגיעה בקורבן העבירה והעובדה כי הנאשם התקשה לשתף בקשייו במסגרת הטיפול החלקי שבו השתתף.

7. ב"כ הנאשם ביקש להימנע מהרשעת הנאשם, הדגיש את חלקו הקטן של הנאשם בעבירה, את הודאת הנאשם ואת מאמציו לקיים אורח חיים תקין ומתפקד. עוד הודגשו גילו הצעיר מאוד של הנאשם בעת ביצוע העבירה והיום, שיתוף הפעולה שלו עם שירות המבחן וחלוף הזמן.

8. הנאשם לא ביקש להוסיף דבר.

סוגיית ההרשעה

9. הערך החברתי שנפגע כתוצאה מביצוע עבירה על ידי הנאשם הוא הגנה על רכוש הציבור ובטחונו של הציבור.

10. מידת הפגיעה של מעשיו של הנאשם בערכים המוגנים היא בינונית. הנאשם סייע לאחיו לפרוץ למחסן של בית עסק. הסיוע שהושיט היה בדרך של הסעת האח אל מקום ביצוע העבירה וביצוע תצפית. הנאשם לא ניגש בעצמו אל המחסן שנפרץ ולא השתתף בפועל בגניבת הרכוש. לא נטען בכתב האישום כי במחסן היו אנשים באותה עת, ואולם המחסן צמוד למסעדה וההתפרצות בוצעה בשעת ערב מוקדמת של יום חול, כך שהאפשרות להגעתם של אנשים למקום והתפתחות אלימה של האירוע הייתה קיימת.

11. מובן כי גניבת מלאי עסקי של מסעדה פוגעת בפעילות השוטפת של המסעדה ומעשיהם של הנאשם ואחיו גרמו וודאי עוגמת נפש לבעלי המסעדה. ואולם, יש לתת את הדעת לכך כי שוויו של הרכוש שנגנב אינו רב, באופן יחסי, ומסתכם בכ - 2,000 ₪.

12. הנאשם 1, אחיו של הנאשם, היה הדמות המרכזית בביצוע העבירה. הוא אחיו הגדול של הנאשם, מבוגר ממנו בכ - 13 שנה וניתן לשער את מידת השפעתו על הנאשם. הנאשם 1 הוא זה שגם הפיק רווחים כתוצאה מביצוע העבירה, שכן הוא נטל את הרכוש הגנוב לעצמו ומכר אותו.

13. הגם שנסיבות ביצוע העבירה עשויות לאפשר סיום ההליך ללא הרשעה מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים, לא מצאתי כי מתקיים בנאשם התנאי השני שנקבע בפסיקה המאפשר סיום ההליכים ללא הרשעה, שהוא פגיעה חמורה של הרשעה בשיקום הנאשם; הנאשם עובד בעסקי השליחויות. בתסקיר נכתב כי הוא בעל עסק לשליחויות ובדין נטען כי הוא עובד בחברת שליחויות. כך או כך, לא הוצגה כל ראיה לכך שהרשעתו תוביל לפיטוריו מעבודתו. זאת ועוד, הנאשם אמנם השתתף במספר מפגשים של קבוצה טיפולית, ואולם מתוך האמור בתסקיר, נראה כי התקשה לשתף פעולה באופן מהותי בתכנים הטיפוליים ולהפיק תועלת מהטיפול. משכך, הגם שהנאשם מקיים אורח חיים מתפקד במישור המשפחתי והתעסוקתי ולא נפתחו נגדו תיקים נוספים, קשה לשוח בעניינו במונחי שיקום.

14. לנוכח האמור לעיל, אני מרשיעה את הנאשם בעבירה שביצע.

מתחם העונש ההולם

15. בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה כפי שפורטו לעיל, מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה דנן היא בינונית.

16. עיון בפסיקה מלמד כי בגין עבירת התפרצות לעסק וביצוע גניבה בנסיבות דומות, נגזרו, ככלל, עונשים הכוללים רכיב מהותי של מאסר בפועל. ראו למשל ת"פ (רמ') 50071-09-14 **מדינת ישראל נ' נשאווי** (פורסם בנבו 23.3.15) והפסיקה הענפה הנזכרת שם.

17. הנאשם 1, אחיו של הנאשם, נשפט אף הוא בגין מעשיו. הנאשם 1 הורשע, על פי הודאתו, בשלוש עבירות התפרצות לאותו מחסן וגניבת דגים ממנו, אשר בוצעו בתוך שבועות ספורים, וכן בקשירת קשר עם הנאשם לביצוע העבירות. הנאשם 1 הוא בעל עבר פלילי מכביד, וביום 18.9.19 נגזרו עליו מאסר למשך שנים- עשר חודשים ויום, מאסרים מותנים וקנס. בקביעת מתחם העונש ההולם שקלתי גם את העונש שנגזר על הנאשם 1 בשים לב לחלקו המרכזי בביצוע העבירות, לעובדה כי הוא שב לבצע את אותה עבירה שלוש פעמים בעוד שהנאשם סייע לו בהזדמנות אחת בלבד, ואת העובדה כי העונש שנגזר על הנאשם 1 הושפע גם מעברו הפלילי המכביד.

18. לנוכח האמור לעיל ובשים לב להוראת סעיף 32 לחוק העונשין התשל"ז-1977, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא בין מאסר קצר לריצוי בעבודות שירות לבין תשעה חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר מותנה, קנס ופיצוי לקורבן העבירה.

העונש המתאים לנאשם

19. שקלתי לזכות הנאשם את הודאתו במיוחס לו והעדרו של עבר פלילי. עוד שקלתי את רצונו לקיים אורח חיים נורמטיבי ומתפקד ואת העובדה כי הוא עורך מאמצים להגשים רצון זה.

20. עם זאת, שקלתי את העובדה כי שירות המבחן התרשם מקיומה של נזקקות טיפולית אצל הנאשם, אשר לא באה לכדי מענה מלא, לנוכח העובדה כי הנאשם השתתף רק בחלק ממפגשי הקבוצה שבה נטל חלק, ואף התקשה לשתף פעולה באופן מהותי ולהיתרם מתכני הטיפול. עובדות אלה מחייבות מתן משקל מסוים לשיקולי הרתעה אישית, שיבואו לביטוי בתוך מתחם העונש ההולם.

21. גזירת עונש המצוי בתוך מתחם העונש ההולם וודאי תפגע, למשך תקופה מסוימת, ביכולת הנאשם לפרנס את משפחתו במסגרת עבודה במשרה מלאה, ואולם עובדה זו אינה מצדיקה חריגה ממתחם העונש ההולם.

22. מאז ביצוע העבירה חלפו אמנם כשלוש וחצי שנים, ואולם כתב האישום הוגש בסמוך לאחר ביצוע העבירה, והדיונים בתיק נדחו מפעם לפעם לבקשות ההגנה לצורך לימוד הראיות, קיום משא ומתן עם המאשימה והנאשם הודה במיוחס לו בכתב האישום המתוקן רק לאחר שהתיק הועבר לצורך שמיעת הראיות. משכך, קשה להתייחס לחלוף הזמן כאל עינוי דין שנגרם לנאשם, ואולם שקלתי את העובדה כי בזמן שחלף הוא לא ביצע עבירות נוספות.

23. נסיבות ביצוע העבירה והנזקים שגרמו הנאשמים במעשיהם מחייבים גזירת פיצוי. מצאתי לגזור על הנאשם פיצוי לזכות בעל העסק, הגם שידוע לי כי על הנאשם 1 לא נגזר פיצוי אלא קנס בלבד.

24. מכלול הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה מוביל למסקנה כי יש לגזור על הנאשם עונש המצוי בחלקו התחתון של מתחם העונש ההולם, סמוך לתחתית המתחם. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. שלושה חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו ביום 15.12.19 בשעה 8:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות במפקדת מחוז דרום של שירות בתי הסוהר.

ב. חמישה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירה מסוג פשע לפי פרק י"א לחוק העונשין התשל"ז-1977.

ג. שלושה חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים מהיום, שלא יעבור עבירה מסוג עוון לפי פרק י"א לחוק העונשין התשל"ז-1977 למעט עבירה לפי סעיף 413 לחוק.

ד. פיצוי למתלונן, עד תביעה 3 בכתב האישום המתוקן בסך 500 ₪. הפיצוי ישולם עד ליום

1.12.19.

ה. קנס בסך 1,000 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בשני תשלומים חודשיים שווים ורצופים, הראשון עד ליום 1.1.20 והשני עד ליום 2.2.20.

25. המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ח תשרי תש"פ, 27 אוקטובר 2019, בנוכחות הצדדים.